

Bildelsgrossisterna

Ny lagstiftning från Europeiska kommissionen: större chans till lika möjligheter och fri konkurrens på eftermarknaden för bilar

Biltillverkarna måste lämna ut detaljerade identifieringsuppgifter på reservdelar

Bryssel och Stockholm den 22 juni 2011 – EU-Kommissionen har idag stiftat en lag som säger att elektroniska identifieringsuppgifter, s.k. VIN, på reservdelar till personbilar ska offentliggöras. Lagen är ett tillägg till Euro-normen Euro 5. Detta innebär att biltillverkarna i hela Europa från och med nu är skyldiga att ställa dessa uppgifter till förfogande även för de oberoende verkstäderna, de märkesoberoende underleverantörerna och de oberoende bildelsdistributörerna. Närmare bestämt ska detaljerade uppgifter lämnas ut i sådan form att det går att stödja sig på uppgifterna för att ta fram en beskrivning och identifiering av allt komplexare bildelar. Hittills har dessa uppgifter undanhållits många oberoende aktörer på marknaden.

Den oberoende eftermarknaden består inte bara av de allra mest kända oberoende verkstäderna, utan även av reservdelstillverkare, parti- och detaljhandelsföretag och den logistiska infrastruktur som krävs för en snabb reservdelsleverans till de märkesövergripande allbilverkstäderna. Totalt är eftermarknaden, marknaden för reparationer, reservdelar, däck och tillbehör, nästan lika stor som biltillverkarnas marknad – vilket knappast någon är medveten om eller bedömer den som.

Genom den nya lagstiftningen bekräftas två av EU:s grundläggande incitament. För det första stärks den fria konkurrensen som krävs av EU eftersom alla aktörer, tack vare att de har tillgång till samma informationsbas, nu har likaberättigat tillträde till marknaden. Den fria konkurrensen implicerar enligt EU:s konkurrensregler att den information som är nödvändig för att möjliggöra fri tillgång till marknaden ställs till förfogande. Ett exempel: Tänk om programvaruutvecklarna inte fick några uppgifter om datorernas operativsystem från tillverkarna till operativsystemen – då skulle det knappast finnas några program från andra tillverkare. Förmodligen skulle varken SAP eller Adobe finnas, för att bara nämna två exempel. Detta – visserligen väldigt extrema – exempel visar hur viktigt det är med fri tillgång till information för lika konkurrensvillkor, menar vi från Sveriges Bildelsgrossisters sida. Och hur viktigt det anses vara med fri konkurrens visar motsvarande domar som fällt tidigare i fall då bara ett försök att hindra fri tillgång till marknaden lett till höga böter.

För det andra främjar detta beslut från Bryssel européernas rörlighet, mobilitet till konkurrensstyrda priser. Hur stor vikt man i EU lägger vid invånarnas rörlighet kommer till uttryck i de intensiva överläggningarna om hur avstånden ska tillryggaläggas med privat och kollektiv trafik idag och i framtiden.

Innan lagen trädde i kraft var de märkesoberoende aktörerna på marknaden missgynnade av att biltillverkarna vägrade lämna ut information. Hittills har biltillverkarna publicerat sina reservdelskataloger med bara reservdelsnummer, s.k. originalreservdelsnummer.

Dessa originalreservdelsnummer är kopplade till ett fordon med hjälp av ett omisskännligt s.k. Vehicle Identification Number (VIN).

Andra aktörer hade emellertid inte någon tillgång till VIN. Det blev därför bara svårare och svårare att göra en absolut bestämning av fordonet och dess inre liv och också att hitta exakt rätt reservdelar. Märkesoberoende aktörer var tvungna att lägga ner mer och mer jobb för att kunna erbjuda en exakt identifiering av delar. Och allt komplexare utrustningsvarianter och elektroniska system försvårade jobbet i hög grad.

Och just de här försvårande omständigheterna ansåg EU vara en snedvridning av konkurrensen och reagerade följdriktigt med en lagändring. Dessa försvårande omständigheter krånglar inte bara till det utan gör det dyrare också för bilägaren. Kommer det här extrajobbet nu att försvinna kan man kanske till och med räkna med en prisstabilisering. Om den oberoende eftermarknaden har samma konkurrensvillkor och således kan producera, distribuera och montera till lägre priser råder priskonkurrens på hela reparationsmarknaden.

Konkurrenskraften på den oberoende bildels- och reparationsmarknaden, som främst i Sverige består av små och medelstora företag enligt SBF:s marknadsbild, har alltså varit begränsad helt i onödan och en stor säljpotential har inte kunnat utnyttjas av eftermarknaden. Det har dragit ut på reparationsprocessen i onödan och kanske till och med gjort den dyrare eftersom priskonkurrensen reducerats på ett onaturligt sätt av biltillverkarna. Att det till dags dato funnits en lucka i lagen har dessutom satt 4,6 miljoner arbetsplatser runt om i Europa på spel. Av dessa och andra skäl har FIGIEFA, de oberoende reservdelsleverantörernas och verkstädernas europeiska branschorganisation med säte i Bryssel som SBF:s europeiska moderorganisation, sedan 2009 krävt att EU-kommissionen skulle ta sig an detta viktiga problem och stifta en ny lag.

Michel Vilatte, ordförande i de oberoende reservdelsleverantörernas och verkstädernas europeiska branschorganisation, välkomnar Europeiska Unionens kommissions beslut: "Det här är en bra dag för Europas bilförare! Det här beslutet innebär viktiga förutsättningar för att reservdelsleverantörerna på den oberoende marknaden även i framtiden ska kunna erbjuda konsumenterna ett verkligt alternativ till biltillverkarnas servicenät."

Men FIGIEFA:s ordförande uppmanar till försiktighet också: "Den nya lagen är ett avgörande steg i rätt riktning. Ändå vädjar vi till Europeiska kommissionen att uppmärksamt följa hur detta omsätts i praktiken så att biltillverkarna inte använder sig av några tolkningsmöjligheter för att motarbeta sina skyldigheter." Sedan är det naturligtvis så att: "Den oberoende marknaden också måste få den här informationen i lämplig, elektroniskt användbar form för att den verkligen ska vara användbar", säger Michel Vilatte.

* * * *

FIGIEFA är de oberoende reservdelsleverantörernas och verkstädernas europeiska branschorganisation och har sitt säte i Bryssel, se www.figiefa.eu.

Mer information och en video om ämnet finns på: www.yes2euro5.eu.

För ytterligare information, kontakta Christer Liljenberg, ordförande för Sveriges Bildelsgrossisters Förening, SBF, 0702-18 96 95.